

Του Γιάννη Φ. Ιωαννίδη, Δικηγόρου, τέως ΓΓ ΥΠΕΣ

Ο ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΥΤΑΠΑΤΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

«**Τ**ο ν/σ του Υπουργείου Εσωτερικών έχει επιτύχει ήδη ένα αναμφισβήτητο βαρύτητα πολιτικό αποτέλεσμα. Τι και εάν ο χρόνος διαβούλευσης περιορίστηκε ασφυκτικά σε ελάχιστες ημέρες, κατά παραβίαση των διατάξεων περί καλής νομοθέτησης. Τι και εάν το περιεχόμενό του δεν αποτελεί παρά εκτενέστατη αντιγραφή πολυάριθμων σελίδων άλλων νόμων, όπως ο Καλλικράτης (ν.3852/2010) - που θα καταργούσαν -, ο Κώδικας Δήμων (ν.3463/2006), ο Νόμος περί Ενεργειακών Κοινοτήτων (ν. 4513/2018).

Το γεγονός ότι η πλειοψηφία των διατάξεων του στερείται σοβαρότητας, δεν αναιρεί το πολιτικό αποτέλεσμα που αυτό το βιαστικό σκαρίφημα έχει ήδη επιτύχει: την ενεργοποίηση της αυτοδιοικητικής οικογένειας σε όλη τη Χώρα με την καθολική εναντίωση των αυτοδιοικητικών Α' και Β' βαθμού για ένα ζήτημα που αφορά όλους μας.

Από τα 220 Δημοτικά Συμβούλια που ήδη πήραν αποφάσεις, το 92% συντάχθηκε με την κεντρική θέση και της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ ότι αυτό το κείμενο δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για συζήτηση, ενώ και στις Αποφάσεις του υπολοίπου 8% εμπιρεύονται επιφυλάξεις. Μάλιστα η αυτοδιοικητική κινητοποίηση συνοδεύτηκε από έντονο ενδιαφέρον των δημοτών, με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην Ελληνική περιφέρεια να αφιερώνουν εκτενή ρεπορτάζ και εκπομπές για το περιεχόμενο του ν/σ.

Μια πρώτη εξήγηση για την ενεργοποίηση των αυτοδιοικητικών αντανακλαστικών είναι ο εξόφθαλμα επιθετικός χαρακτήρας του ν/σ απέναντι σε όσους νίκησαν στις εκλογές του 2014. Ο "Κλεισθένης Ι" περιλαμβάνει διατάξεις εμπρηστικές, σαν να ήθελε - σκοπίμως - να στοχοποιήσει όσους σήμερα υπηρετούν την Αυτοδιοίκηση. Αρκεί να σκεφτεί κανείς τι ρόλο επιτελεί σε ένα - υποτίθεται - μεταρρυθμιστικό ν/σ η εκ νέου επιδείνωση της διάταξης περί θέσης αρετών σε αργία, όπως και η αντισυνταγματική στέρηση του δικαιώματος εκλέγεσθαι όλων όσοι βοηθούν τους νυν Αιρετούς, ήδη από τις επόμενες εκλογές,

χωρίς μεταβατική διάταξη. Αλλά και σωρεία αλλαγών, χωρίς ίχνος μεταρρυθμιστικής συνοχής, όπως π.χ. η προσθήκη Μέρους Τρίτου περί ΦΟΔΣΑ, προτάσεων που η Κυβέρνηση γνωρίζει ότι έχουν επανειλημμένως απορριφθεί από την Τ.Α. ή η σύσταση Επιτροπής περί δημοτικών εκτάσεων, χωρίς συμμετοχή εκπροσώπου της Τ.Α.

Είναι εμφανές ότι το ν/σ εντέχνως, σε κάθε σημείο, γράφτηκε για να διεγείρει την αυτοδιοικητική αντίδραση, όπως και όλοι οι χειρισμοί του Υπουργείου. Σε αυτό τουλάχιστον είναι συνεπής η Κυβέρνηση, με την προσφιλή της μέθοδο για τη συνεχή ανάδειξη διχαστικών δίπολων και την εχθρότητα εναντίον όσων θεωρεί αντιπάλους, επειδή δεν τους ελέγχει.

Το θετικό είναι πάντως ότι η Αυτοδιοίκηση δεν εγκλωβίστηκε στην παραπλανητική ατζέντα της κυβερνητικής προπαγάνδας. Συστρατεύθηκε ενάντια στην απόπειρα αλλοίωσης του ίδιου του θεσμού της τοπικής δημοκρατίας, αναδεικνύοντας τη στρεβλή ταυτότητα του συνολικού πλέγματος που υφαινόταν οι επιμέρους τροποποιήσεις στον τρόπο εκλογής και λειτουργίας αυτοδιοικητικών οργάνων.

Βασική ιδιότητα του Κλεισθένη Ι είναι η απόλυτη αναντιστοιχία ανάμεσα στο κυβερνητικό αφήγημα και στις πραγματικές τους επιδιώξεις. Δεν χρειάζονται ιδιαίτερες γνώσεις και ικανότητες για να αντιληφθεί κανείς ότι η απλή και άδολη αναλογική αποτελεί ένα επικοινωνιακό ευφυολόγημα που ουδεμία σχέση έχει με το περιεχόμενο του νομοσχεδίου. Πως τα συνθήματα περί γενναίας ενδοδημοτικής αποκέντρωσης, ενίσχυσης της συλλογικής λήψης αποφάσεων, εμπέδωσης της τοπικής δημοκρατίας, αναφέρονται από το ίδιο το γράμμα των διατάξεων.

Αρκεί να αναφερθεί η αύξηση του αριθμού των Κοινοτήτων που θα διοικούνται από μονοπρόσωπο και όχι από συλλογικό όργανο (που από έως 300 κατοίκους, με το νομοσχέδιο θα είναι όσες Κοινότητες έχουν έως 500 κατοίκους), ενώ θεσπίζεται η έμμεση εκλογή του Προέδρου του Συμβουλίου Κοινοτήτων άνω των 500 κατοίκων, με διαδικασία που

δεν διασφαλίζει την αντιστοιχία λαϊκής βούλησης και προσώπου Προέδρου.

Το κύριο όμως είναι ότι, αφενός επιχειρείται η θεσμική ναρκοθέτηση του Δημάρχου και Περιφερειάρχη, με διαρκή εμπόδια και διαδικαστικές παγίδες που τον καθιστούν εξαρτημένο από τις επιδιώξεις, κάθε είδους, όσων ο λαός δεν θα χρήσει νικητές, αφετέρου η αλλοίωση της έννοιας «Συνδυασμός», «Παράταξη», με αδιαφανείς διαδικασίες και κίνητρα που προωθούν τις ανεξαρτητοποιήσεις.

Το ν/σ δίδει ευρύτατα περιθώρια μετεκλογικής ανατροπής του πολιτικού σκηνικού σε κάθε Ο.Τ.Α., ώστε, λίγο καιρό μετά τις εκλογές, αυτό να μην θυμίζει σε τίποτα τις επιλογές των πολιτών, ούτε καν στο ποιες Παράταξεις θα υπάρχουν και ποιους θα περιλαμβάνουν.

Η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, δύο κομμάτων εις σάρκαν μίαν, που ηττήθηκαν στις αυτοδιοικητικές εκλογές του 2014, ομολογεί με τους χειρισμούς της δύο πράγματα: Αφενός μεν ότι θα χάσει και τις επόμενες δημοτικές και περιφερειακές εκλογές, όποτε και αν γίνουν και μάλιστα δεν θα καταφέρει να έχει ουσιαστικά ερείσματα στην Αυτοδιοίκηση, αφετέρου δε - και γι' αυτό το λόγο - ότι επιδιώκει να υπονομεύσει, με μια επιδειξη φτηνού πολιτικού βολонταρισμού, την Αυτοδιοίκηση, όπως και κάθε άλλο θεσμό που δεν ελέγχει.

Εάν αυτό το κατασκεύασμα εφαρμοσθεί, χωρίς στοιχειώδεις δικλείδες διασφάλισης της ομαλής λειτουργίας των Δήμων και των Περιφερειών, με κρατικές υπηρεσίες που αποσύρονται σταδιακά από παντού, οι πρώτοι που θα πληγούν θα είναι οι πιο αδύναμοι. Όσοι έχουν ανάγκη τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων, για όσους δηλαδή "η συνέχεια των δημοσίων υπηρεσιών" είναι ζήτημα επιβίωσης. Αλλά και οι επιχειρήσεις, ιδίως οι μικρομεσαίες και οι επαγγελματίες που χρειάζονται μια σταθερή αναπτυξιακή προοπτική. Αλλά όλα μας έχουμε πλέον καταλάβει ότι δεν έχουμε κάτι να ελπίζουμε από αυτήν την Κυβέρνηση. Μια... αυταπάτη ήταν και θα περάσει.»